

Vrienden van het AIRBORNE MUSEUM

Excursie met als onderwerp: 'Wat de aarde bewaarde, bodemvondsten uit de Slag om Arnhem in hun historische context'

Op zaterdagmiddag 12 oktober houdt de VVAM een wandelexcursie met als onderwerp: 'Wat de aarde bewaarde'. Hans van de Velden en Robert Voskuil gidsen de deelnemers langs verschillende locaties in Oosterbeek. Hans zal daar vertellen wat hij in vroeger jaren op deze locaties aan overblijfselen uit de slag om Arnhem heeft gevonden, terwijl Robert daarbij een korte historische toelichting zal geven. Hans neemt foto's van een aantal van zijn vondsten mee.

Veel van het materiaal dat de 1e Britse Airborne divisie gebruikte tijdens de Slag om Arnhem bleef na de evacuatie achter. De Duitsers namen een deel mee als oorlogsbuit. Na de oorlog werden de restanten opgegraven. Maar ook werden veel voorwerpen en munitie in oude schuttersputten, loopgraven of op andere plaatsen begraven. Vooral bij bouwwerkzaamheden is hiervan in de jaren na de oorlog veel teruggevonden. Hans van der Velden heeft vooral in de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw veel materiaal uit de oorlog opgegraven. In die tijd kon dat nog zonder veel bemoeienis van de overheid. Nu gelden er zeer strenge regels en er mag in het gebied van de gemeente Renkum absoluut niet zomaar worden gegraven. Alleen bij grote uitzondering wordt er een speciale vergunning verleend.

Veel van de door Hans van der Velden opgegraven

objecten heeft hij overgedragen aan het Airborne Museum. Een deel is tentoongesteld in het souterrain van het museum.

De excursie op 12 oktober begint om 14.00 uur bij de ingang van Airborne Museum Hartenstein en eindigt om 16.30 uur bij restaurant Schoonoord, waar we nog wat napraten bij een drankje.

De excursie is **alleen voor leden van de Vereniging**. Er is dus geen mogelijkheid voor introducties. Het maximaal aantal deelnemers is 30. Opgave voor 5 oktober 2013 en uitsluitend per e-mail via: w.boersma@wxs.nl en gelijktijdige overmaking van € 10 op (postbank)rekening: IBAN: NL33INGB0005113751 t.n.v. Vrienden v/h Airborne Museum te Oosterbeek, onder vermelding van: 'Battlefield tour 12 oktober'.

U krijgt per e-mail bericht of u ingeschreven staat. Ook als de tour volgeboekt is krijgt u per e-mail bericht.

Nieuwe voorzitter Stichting Airborne Museum

In de bestuursvergadering van de Stichting Airborne Museum van 4 juni 2013 is de heer Cees van den Vlekkert benoemd tot nieuwe voorzitter van het bestuur van de Stichting Airborne Museum. Op 1 mei van dit jaar trad de heer Driekus Heij terug als voorzitter van het bestuur. Heij is zeven jaar voorzitter geweest van het bestuur van het Airborne Museum. Met het bereiken van de 72-jarige leeftijd, heeft hij gemeend het roer te moeten overdragen aan een jongere generatie. Het bestuur is de afgelopen periode al versterkt met de toetreding van twee nieuwe leden, mevrouw Adelheid Ponsioen en de heer Cees van den Vlekkert. Cees van den Vlekkert (66) heeft ruime ervaring op het gebied van management, marketing & sales. Hij bekleedde jarenlang diverse directiefuncties binnen de ANWB, ondermeer op de terreinen Hulpverlening (wegenwacht), Reizen, Retail en Marketing & Sales. Zijn expertise biedt een waardevolle aanvulling op de bestaande kennis binnen het Airborne Museum, dat zich in een scherp concurrerende vrijetijdsmarkt bevindt. Adelheid Ponsioen (58) brengt museale kennis, ervaring en cultureel ondernemerschap in. Zo was zij vele jaren directeur bedrijfsvoering bij

Een van de vitrines met bodemvondsten in het Airborne Museum.

het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem en regiodirecteur bij het vervoersbedrijf Connexxion. Na de recente benoemingen van Cees van den Vlekert en Adelheid Ponsioen ziet het bestuur van de Stichting Airborne Museum er als volgt uit: Cees van den Vlekert (voorzitter), Wim Duyts (secretaris), Paul Tirion (penningmeester), Adelheid Ponsioen en Robert Jan Dil. Directeur is Jan Hovers. (Persbericht)

'Arnhem, A Few Vital Hours'

Een Australiër, een Engelsman en een Nederlander gingen een Bar binnen... Dit lijkt het begin van een bekende grap, maar op 21 juni 2013 was dit het begin van presentatie van een nieuw boek over de Slag om Arnhem in de kantine van het Museum Vliegbasis Deelen. Het boek werd geschreven door de Australische auteur Scott Revell in samenwerking met Niall Cherry en Bob Gerritsen.

Hoewel er al honderden boeken over dit onderwerp zijn verschenen, is het merkwaardig dat er maar zo weinig publicaties in het Engels bestaan over de Duitse kant van de Slag. Dit nieuwe boek over een Duits opleidingsbataljon, dat bekend werd als de *Kampfgruppe Krafft*, is een zeer belangrijke aanvulling op de geschiedschrijving, temeer daar dit ene bataljon een enorme invloed heeft gehad op het verloop van de Slag om Arnhem.

Het boek beschrijft de geschiedenis van het *SS Panzer-Grenadier-und-Ersatz Battalion 16*, beginnend bij de oprichting van dit trainings- en reserve bataljon. Dan volgen de periode voor de Slag om Arnhem, de acties van het bataljon op die dramatische middag van 17 september 1944 en in de tijd daarna. *Kampfgruppe Krafft* bleef actief, tot het op 7 oktober 1944 werd opgeheven. Door gebruik te maken van zowel Britse als Duitse bronnen, waaronder het gevechtsrapport van *Sturm-bannführer* Sepp Krafft, worden de acties van *Kampfgruppe Krafft* in het westelijk deel van Oosterbeek gedurende die *Few Vital Hours* beschreven in fascinerend detail.

Alle drie auteurs hebben een passie voor en een grondige kennis over de Slag om Arnhem. Scott en Bob schreven gezamenlijk het eerder verschenen boek 'Retake Arnhem Bridge', dat ik eveneens kan aanbevelen. Niall is de auteur van zeven boeken, waarvan drie over de Slag om Arnhem. Hun oog voor details komt naar voren in het hoofdstuk 'Stating the Facts', waarin ze de fouten in andere publicaties corrigeren. Een biografie over Krafft, zijn inlichtingenrapport en een *Roll of Honour* completeren het boek. 'Arnhem, A Few vital Hours' telt 152 pagina's en bevat veel nieuw materiaal. Het boek is geïllustreerd met 120 foto's en 14 kaarten. Net als alle eerdere uitgaven van RN Sigmond Publishing is het fraai uitgevoerd. Zeer aanbevelen!

In Nederland is het boek o.a. verkrijgbaar in het Airborne Museum en bij boekhandel Meijer & Siegers in Oosterbeek. De prijs bedraagt € 39,50. In het Verenigd Koninkrijk kunt u zich wenden tot Niall Cherry, de vertegenwoordiger van de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum. (Graham Francis, UK member VVAM)

FOTO: ROBERT VOSKUIL

Scott Revell geeft tijdens de presentatie van het boek 'Arnhem, A Few Vital Hours' op 21 juni jl. een korte uitleg over de totstandkoming van deze publicatie. Links zijn mede-auteurs Niall Cherry en Bob Gerritsen.

'Kampina Airborne'

Het eind vorig jaar verschenen boek 'Kampina Airborne, gevluchte en ondergedoken geallieerde airborne-militairen in natuurgebied de Kampina' door Peter van der Linden, vertelt het verhaal van de grote groep geallieerde militairen, die tijdens Operatie Market Garden met hun zweefvliegtuigen voortijdig en ver verwijderd van hun landingszones neerkwamen op Noord-Brabants grondgebied. Zij behoorden bij de 1ste Britse Airborne Divisie en bij de Amerikaanse 82e en 101e Airborne Divisie. Ook maakten Britse en Amerikaanse zweefvliegtuigpiloten en piloten van het Amerikaanse IX Troop Carrier Command deel uit van deze groep. Ze werden, nadat ze achter de vijandelijke linies waren neergekomen, opgevangen door het leden van de plaatselijke Verzetsgroepen en die verstopte hen in de omgeving met hulp van boeren en van de plaatselijke geestelijkheid. Het ging hierbij in eerste instantie om twee grote groepen. Een groep zat verscholen in de Loonse en Drunense duinen en werd na een aantal weken verplaatst naar het natuurgebied Kampina tussen de dorpen Oosterwijk en Boxtel. Daar sloten ze zich aan bij een groep geallieerden militairen, die daar al verborgen zaten. Zo ontstond een eenheid van bijna 90 man. In de avond van 24 oktober verlieten deze militairen de Kampina en gingen, gesteund door het Boxtels verzet, in de richting van Boxtel. Men had namelijk informatie gekregen dat de Duitsers Boxtel hadden verlaten, nadat eenheden van het Britse landleger ten oosten van het dorp waren gesignaleerd. Als bevrijders werden de airborne-militairen met hun Nederlandse helpers in Boxtel binnengehaald. De volgende morgen (25 oktober) trok het Britse landleger Boxtel binnen en werden de mannen, die zes weken achter de Duitse linies verborgen hadden gezeten, verenigd met hun geallieerde strijdmakkers.

Het is goed dat auteur Peter van der Linden heeft dit relatief onbekende aspect van Operatie Market Garden nu uitgebreid heeft beschreven en heeft gepubliceerd in een aantrekkelijk boek.

Het boek 'Kampina Airborne' telt 238 pagina's, drie kaarten en meer dan 150 zwart-wit foto's, waarvan

25 oktober 1944. Nadat de geallieerde militairen zijn ontsnapt van achter de Duitse linies en in Boxtel zijn aangekomen, tonen ze aan elkaar een paar buitgemaakte Duitse pistolen.

vele niet eerder zijn gepubliceerd. Als bijlage bevat het boek een grote gekleurde plattegrond van dat deel van Noord-Brabant, waarin het verhaal zich afspeelt. Hierop staan 69 gemarkeerde locaties van o.a. de landings- en schuilplaatsen, loop- en vluchtroutes, etc. Achterin het boek staan lijsten met de namen en gegevens van alle betrokken militairen en van de Nederlandse verzetsmensen, die in het boek voorkomen. Ook de vliegtuig gegevens worden vermeld. Naast een Nederlandse editie is er ook een Engelstalige uitgave verschenen, onder de titel 'Kampina Airborne, Airborne evaders of the Kampina forest'. Het boek is te bestellen bij de auteur, Peter van der Linden, e-mail adres: vanderlinden2@home.nl. De prijs van beide edities bedraagt € 19,95 + verzendkosten.

No 1 Parachute Training School. Ringway

Door een samenwerking tussen de 'Arnhem 1944 Fellowship', 'No 1 Parachute Training School PJI Association' en 'Airborne Assault Duxford' kon eind 2012 uit particuliere bron het 'gastenboek' worden aangekocht van 'No 1 Parachute Training School RAF Ringway'. Dit gastenboek werd tijdens de oorlog samengesteld door de eerste commandant van No 1 PTS, Squadron Leader, later Wing Commander, Maurice Newnham. Dit boek is nu gescanned en op CD gezet. De 'Arnhem 1944 Fellowship' heeft toestemming gekregen om deze CD in de verkoop te brengen. De CD bevat een groot aantal foto's, documenten, krantenknipsels, bijdragen van bezoekers en talloze handtekeningen van bekende en minder bekende militairen uit de Britse Airborne Divisies.

Er staan foto's in van de eerste parachutesprong, waarbij in het water werd geland en een fotografisch verslag van de bezoeken van Koning George VI, Winston en Clementine Churchill en Major General Roy Urquhart. Bijzondere handtekeningen zijn die van George Duke of Kent, Alan Brooke, kort voordat hij Chief of the Imperial Staff en adviseur van Winston Churchill werd, van de generaals Urquhart en Gale, en

van andere bekende officieren, die in Arnhem vochten, zoals Des Voeux en Smyth.

De prijs van de CD bedraagt £ 15 plus £ 1,50 verzendkosten in het Verenigd Koninkrijk en £ 2 voor verzending naar het vaste land van Europa. Voor informatie over de kosten van verzending naar andere delen van de wereld, kunt u zich wenden tot Niall Cherry. De opbrengst van de verkoop wordt verdeeld tussen de 'Arnhem 1944 Fellowship' en 'Airborne Assault'. Indien u geïnteresseerd bent in de CD, kunt u contact opnemen met Niall Cherry. (Niall Cherry)

3

FOTO: COLLECTIE NO 1 PTS

Op RAF Ringway, waar tijdens de Tweede Wereldoorlog Britse militairen hun parachutistenopleiding kregen, werden de eerste parachutesprongen gemaakt uit een grote mand, die onder een ballon was gehangen.

'Kampfraum Arnheim'

'Kampfraum Arnheim', door Harlan Glenn en Remy Spezzano, is niet weer een boek over de Slag om Arnhem in september 1944. Zoals de ondertitel: 'A Photo study of the German Soldier fighting in and around Arnhem, September 1944' al zegt is het 'een fotostudie van de Duitse militair in de strijd om Arnhem'. Het is dan ook een kijkboek, samengesteld uit bekende en onbekende foto's van acht Duitse oorlogsfotografen. Ze laten de Duitse militair in actie zien, voornamelijk in het gebied bij Arnhem (1st British Airborne Division), maar ook in de omgeving van Nijmegen (82nd US Airborne Division). De foto's zijn in groot formaat (de meeste op formaat 27 x 18 cm) afgedrukt en ze zijn van een uitzonderlijk goede kwaliteit, zodat alle details goed uitkomen. Elk hoofdstuk is voorzien van een korte inleiding over dat deel van Nederland, waar de betreffende fotograaf zijn foto's heeft genomen. Goede kaarten verduidelijken de Duitse en geallieerde posities, zodat ook de plaats van de opnamen duidelijk is, evenals het verloop van de strijd.

Harlan Glenn geeft bij iedere foto een uitgebreide uitleg over de uitrusting en bewapening van de Duitse militair, met soms een zijsprong naar de uitrusting van de geallieerde parachutisten. Een enkele vergissing die hierbij is gemaakt, mag de auteur worden vergeven. We zien dat niet alleen *Waffen SS* eenheden maar ook landmacht, luchtmacht en marine eenheden, ingezet werden tegen de geallieerde Airborne troepen.

Het boek is een *must*, niet alleen voor de geïnteresseerde in de operatie Market Garden, maar voor iedereen die interesse heeft in de Duitse militair, zoals hij uitgerust was tijdens de gevechten in het laatste oorlogsjaar. De steun van vele experts uit Amerika en Nederland zien we terug in de kwaliteit van dit boek. 'Kampfraum Arnheim, A study of the German Soldier fighting in and around Arnhem, September 1944' door Harlan Glenn en Remy Spezzano werd uitgegeven bij RZM Imports, 184 North Street, Stamford, CT 06901 USA, E-mail: info@rzm.com ; ISBN: 978-0-9657u584-9-9; Deze Engelstalige uitgave telt 306 pagina's en is geïllustreerd met een groot aantal foto's en kaarten. Het boek is in Nederland verkrijgbaar in het Airborne Museum en kost daar € 70. (Wybo Boersma)

Japanse belangstelling voor het Airborne Museum.

De afgelopen tijd hebben verschillende filmploegen uit Japan opnamen gemaakt in het Airborne Museum in Oosterbeek. Er blijkt in Japan veel belangstelling

Op 19 augustus jl. filmden een Japanse televisieploeg bij het Airborne Museum in Oosterbeek.

te bestaan voor de beroemde filmster Audrey Hepburn en die woonde tijdens de oorlog in Arnhem. Om een indruk te krijgen van de Slag om Arnhem en in het bijzonder van het lot dat de burgerbevolking trof, werd door de verschillende Japanse regisseurs de hulp ingeroepen van de staf van het Airborne Museum. De films komen volgend jaar op de Japanse TV.

'We fought at Arnhem'

In dit boek beschrijft de auteur, Mike Rossiter, de Slag om Arnhem aan de hand van de belevenissen van drie veteranen, Ron Jordan (REME), Tom Carpenter (9th Field Company Royal Engineers) en Pat Gorman (11th Parachute Battalion). Over alle drie genoemde eenheden zijn al boeken verschenen, maar door de opzet die Rossiter volgt, waarbij de veteranen vanaf hun jeugd worden gevolgd, krijgen de gebeurtenissen een meer persoonlijk karakter. Hun verhalen spelen zich dan ook niet alleen af bij Arnhem, maar ook op andere plaatsen, waar ze tijdens de oorlog werden ingezet. Het boek geeft ook een beeld van de achtergrond van de mannen die bij Arnhem vochten.

Jammer dat het boek wat mank gaat door enkele onzorgvuldigheden, die te vermijden waren geweest. Zo was Krafft's eenheid geen deel van de 9e SS divisie (pag. 113), stond op de Rijnkade in Arnhem geen 88 mm geschut, had de Eerste Britse Airborne Divisie 17-ponder kanonnen geen 18-ponders (pag. 176), en lijkt het onwaarschijnlijk dat ze een in Rusland gemaakte Thompson machinegeweer gebruikten (pag. 224). Maar aan het geheel van het boek doet dit niets af. Het is vlot geschreven en laat zich gemakkelijk lezen. 'We fought at Arnhem' door Mike Rossiter, werd uitgegeven bij de Bantam Press London in 2011, ISBN 978-0-5930-6591-4. Het boek telt 371 pagina's en is geïllustreerd met foto's. De prijs bedraagt £ 16,99, ca. € 24,-. (Wybo Boersma)

COLOFON

De Nieuwsbrief is een uitgave van de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum, Oosterbeek en verschijnt vier keer per jaar. Het doel is bekendheid te geven aan het Airborne Museum, de activiteiten van de Vereniging Vrienden en de geschiedenis van de Slag om Arnhem. Redactie: drs. Robert P.G.A. Voskuil, Wybo Boersma en Joop Bal.

Coördinatie verzending, archivering & distributie losse nummers Nieuwsbrief: Wybo Boersma, Ede.

Vormgeving Nieuwsbrief: Hildebrand DTP, Wageningen.
Druk: Drukkerij Verweij Wageningen B.V.

E-mail adres VVAM: info@vriendenairbornemuseum.nl.
Telefoon: (0318) 63 96 33.

Postadres: VVAM, t.a.v. Ivar Goedings, Postbus 8047, 6710 AA, Ede.

Penningmeester en Coordinator Airborne News Flash:
Vincent Luyten.

Website van de VVAM: www.vriendenairbornemuseum.nl